

GPT och annan generativ AI

GPT (*Generative Pre-trained Transformer*) är en avancerad språkmodell som analyserar stora mängder information och använder den för att skriva unika sammanhängande texter, svara på frågor, ge förslag och mycket mer. Generativ AI som GPT lär sig att förutsäga vilket ord som kommer efter ett annat ord i en mening, och är alltså inte en sökfunktion.

Ibland skriver GPT texter som inte är korrekta eller relevanta. AI ljugar inte avsiktligt men mönstret att infoga felaktigheter är svårt att förutsäga. Som student är du alltid ansvarig för det du lämnar in för examination, oavsett vilka verktyg du har använt. Det är därför viktigt att till exempel kontrollera att AI-genererad text stämmer med verkligheten och att du själv kan stå för det den uttrycker.

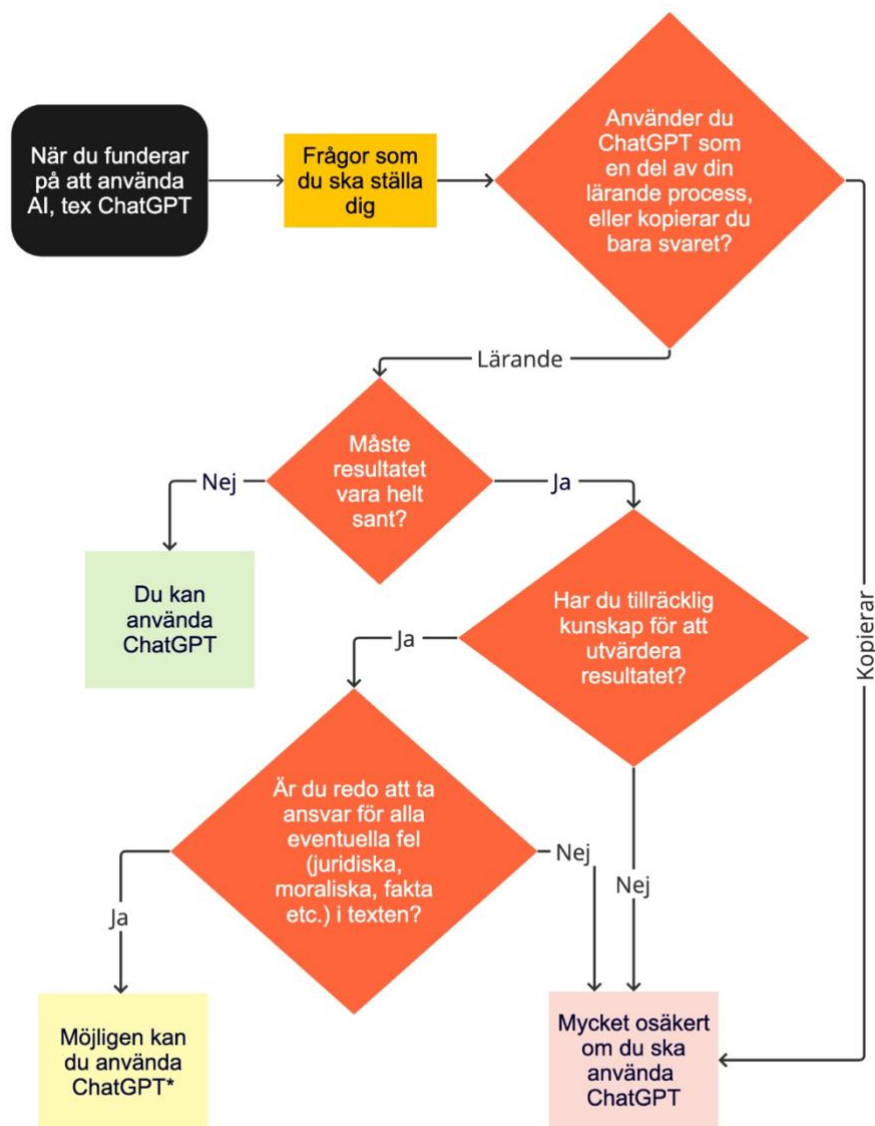
Lärandeprocess och examination

Tänk på att själva processen, då du arbetar dig fram till och formulerar svar, är en central del av lärandet. Att öva på sådana färdigheter är på flera sätt lika viktigt som själva svaret. Prata alltid med dina lärare och kurskamrater om lärandemålen på kurser och hur AI-baserade verktyg passar in i era processer och examinationer.

Examination i högre utbildning är en kontrollfunktion. Din examinator har en juridisk skyldighet att kunna fastställa att du kan det som förväntas på kursen. Du kan tänka på din examinator som en som ska garantera, inför en kommande arbetsgivare, att du har kompetens motsvarande det som dina betyg visar. Examinationen är också ett stöd för dig som student då du kan få tillfälle att se vad du lärt dig och vad du ännu inte har förstått.

Du behöver utveckla egen förståelse och kunskap inom det ämne du studerar. AI kan automatisera och avlasta dig, men din lärandeprocess måste vara din egen. I flödesschemat nedan hittar du lite stöd i när du kan använda ChatGPT och när du bör vara mer tveksam.

OBS! Innan du använder AI generellt och ChatGPT specifikt för studieuppgifter som ska lämnas in, var noga med att ta reda på vilka sätt som anses OK i just den kurs du läser. Det kan variera från kurs till kurs och från examination till examination. Du kan också behöva ange på vilka sätt du använt AI.

*var noga med att verifiera att det ChatGPT levererar stämmer

Unesco, (2023) ChatGPT and artificial
Intelligens in higher education
Tiulkanov, A. (2023, 9 jan). *Is it high time to take ChatGPT offline?*
Hämtad 3 maj from <https://www.linkedin.com/pulse/high-time-take-chatgpt-offline-aleksandr-tiulkanov/>
miro

Mer Information

Unesco har publicerat en "[Snabbstartsguide](#)" som ger en översikt över hur ChatGPT fungerar och förklarar hur den kan användas inom högre utbildning. Den lyfter också fram några utmaningar och etiska frågorna kring AI och ger några praktiska steg som högre utbildningsinstitutioner kan ta.

Lathund till GPT och annan generativ AI

Bra att tänka på

För att använda ChatGPT behöver du själv skapa ett konto hos OpenAI, eftersom du inte får något genom universitetet. Vidare skriver OpenAI att allt som skrivs in i ChatGPT kommer att sparas och du har ingen möjlighet att få något raderat. Lägg därför inte in känslig information om dig själv eller andra. I dagsläget är versionen 3.5 gratis men i och med att detta är ett kommersiellt verktyg finns det inga garantier för att ChatGPT fortsättningsvis kommer vara fritt tillgängligt.

Några tips på hur du kan använda ChatGPT

Det finns många olika sätt att använda ChatGPT i dina studier. Här i tabellen kan du hitta flera. Observera att gränserna för tillåten och otillåten användning inte alltid är lätta att dra och var observant på om du märker att du låter AI:n göra jobbet så att ditt lärande inte blir lidande.

Kategori	Beskrivning	Exempel
Bollplank	AI genererar alternativa sätt att uttrycka en idé.	Skriv frågor i ChatGPT och använd <i>Regenerate response</i> -funktionen för att titta på och jämföra alternativa svar.
Meningsmotståndare	AI agerar som en motståndare för att utveckla ett argument.	Använda ChatGPT för att förbereda dig för diskussioner. Fråga om motargument eller be om olika perspektiv i en fråga.
Guide vid sidan	AI fungerar som en guide	Fråga ChatGPT om råd för hur man ska lära sig ett specifikt koncept. ChatGPT kan t.ex. användas för att stödja språkinläring.
Personlig handledare	AI handleder varje elev och ger omedelbar feedback om framsteg.	Be ChatGPT om personlig feedback baserat på information som du tillhandahåller (t.ex. provresultat).
Felsökare	AI assisterar under en lärandeprocess	Be ChatGPT om rättningshjälp för texters språkriktighet, programkod m.m.
Utforskare	AI tillhandahåller verktyg för att utforska och ställa frågor till text och data	Tillhandahåll grundläggande information t.ex. en text och skriv olika frågor i ChatGPT för att ta reda på mer om innehållet.
Studiekamrat	AI hjälper eleven att reflektera över inlärningsmaterial.	Förklara din nuvarande förståelsenivå för ChatGPT och frågar efter sätt att få hjälpa med att studera ett visst material. ChatGPT kan också användas för att t.ex. lägga upp pluggscheman med inläsning, föreläsningar och andra studieaktiviteter eller hjälpa till att förbereda en jobbintervju.
Bedömare	AI tillhandahåller utbildare med en profil av varje elevs nuvarande kunskap.	Genom att interagera med ChatGPT i en handledningsliknande dialog kan du be ChatGPT

		att producera en sammanfattning av din nuvarande kunskapsnivå.
--	--	--

Några tips för att ställa bra frågor

Genom att följa dessa tips kan du förbättra dina resultat när du använder ChatGPT och få bättre svar på dina frågor.

Prompttyp	Syfte	Tips för att optimera prompten
Besvara frågor	Få kortfattade och exakta svar på specifika frågor	1. Ställ klara och kortfattade frågor. 2. Ge relevant sammanhang till frågan för att hjälpa till att begränsa omfattningen av svaret. 3. Använd språk som är konsekvent med språket i svaret du söker.
Skapa idéer	Brainstorma och generera nya och unika idéer	1. Var specifik om problemet eller utmaningen du vill lösa. 2. Använd öppna frågor för att stimulera kreativitet. 3. Ge exempel eller begränsningar för att fokusera idégenereringen.
Innehållsoptimering	Optimera innehåll för specifika mål	1. Definiera det specifika målet du vill uppnå med innehållet. 2. Ge exempel på den typ av innehåll du vill optimera. 3. Använd språk som är konsekvent med den önskade tonen och stilen på innehållet.

Några ytterligare tips

Undvik slang och förkortningar: ChatGPT förstår de flesta vanliga ord och fraser, men den kan ha svårt att förstå slang eller förkortningar.

Var tydlig: Det är viktigt att vara tydlig i din fråga. Ju tydligare du är i din fråga, desto mer sannolikt är det att ChatGPT ger ett relevant svar.

Var tålmodig: Ibland kan det ta lite tid för ChatGPT att generera ett svar. Var tålmodig och vänta en stund på att den ska generera det bästa svaret.

Prova olika formuleringar: Om du inte får det svar du letar efter, prova att formulera din fråga på ett annat sätt. Ibland kan en annan formulering ge bättre resultat.

Ställ följdfrågor: Om du får ett svar som du inte är helt nöjd med, prova att ställa följdfrågor för att klargöra vad du menar. Det kan hjälpa ChatGPT att ge ett bättre svar.